

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 28 kwietnia 2017 r.

Poz. 2851

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.209.2017 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 26 kwietnia 2017 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXV.230.2017 Rady Gminy Przystajń z dnia 20 marca 2017 r. w sprawie ustalenia kryteriów wraz z liczbą punktów w postępowaniu rekrutacyjnym do publicznych przedszkoli oraz oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Przystajń, w całości, jako sprzecznej z art. 131 ust. 4 oraz z art. 150 ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59), zwanej dalej „ustawą” w zw. z art. 2 Konstytucji RP.

Uzasadnienie

Uchwałę podjęto m. in. na podstawie art. 131 ust. 4 ustawy. Przepis ten stanowi, iż „w przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego lub jeżeli po zakończeniu tego etapu dane publiczne przedszkole, oddział przedszkolny w danej publicznej szkole podstawowej albo dana publiczna inna forma wychowania przedszkolnego nadal dysponuje wolnymi miejscami, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę kryteria określone przez organ prowadzący, z uwzględnieniem zapewnienia jak najpełniejszej realizacji potrzeb dziecka i jego rodziny, zwłaszcza potrzeb rodziny, w której rodzice albo rodzic samotnie wychowujący kandydata muszą pogodzić obowiązki zawodowe z obowiązkami rodzinnymi, oraz lokalnych potrzeb społecznych. Organ prowadzący określa dokumenty niezbędne do potwierdzenia tych kryteriów”.

W § 1 ust. 2 uchwały Rada ustaliła kryterium odnoszące się „korzystania z oferty przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej w wymiarze powyżej podstawy programowej”. Spełnienie powyższego kryterium pozwala na uzyskanie 1 punktu za każdą dodatkową godzinę (maksymalnie 4 punkty) w procesie rekrutacji.

W ocenie organu nadzoru omawiane kryterium nie jest możliwe do zweryfikowania na dzień przeprowadzania rekrutacji. Wskazuje ono bowiem zdarzenie przyszłe i niepewne. W ocenie organu nadzoru regulacja ta nie spełnia wymogu jasności i przejrzystości legislacji i tym samym podważa wynikającą z art. 2 Konstytucji RP zasadę zaufania obywateli do organów państwa. Nie ulega zatem wątpliwości, że przyznanie punktów za samo tylko złożenie oświadczenia wskazującego, że dany podmiot zachowa się w przyszłości w określony sposób, nie daje poczucia pewności innym uczestnikom rekrutacji. Tym samym, w ocenie organu nadzoru, niedopuszczalne jest zawarcie kryterium prowadzącego do omówionych skutków w uchwale mającej rangę aktu prawa miejscowego.

Zastrzeżenie powyższe dotyczy również postanowienia zawartego w § 1 ust. 5 uchwały, które umożliwia przyznanie 5 punktów w procesie rekrutacji za samo zadeklarowanie uczęszczania młodszego rodzeństwa kandydata do danego przedszkola lub oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej.

Nadto w ocenie organu nadzoru, kryteria znajdujące się w treści § 1 uchwały nie uwzględniają potrzeb rodziny, w której rodzic samotnie wychowujący kandydata musi pogodzić obowiązki rodzinne z zawodowymi. W treści § 1 pkt 1 uchwały Rada przyjęła następujące kryterium: „*pozostawanie rodziców w zatrudnieniu lub prowadzenie przez nich działalności gospodarczej lub prowadzenie gospodarstwa rolnego lub pobieranie nauki w systemie dziennym – 5 punktów*”. Literalne brzmienie przywołanego postanowienia wskazuje na konieczność spełnienia tej przesłanki przez oboje rodziców kandydata. Taki sposób formułowania kryterium naboru w sposób istotny narusza art. 131 ust. 4 ustawy. Przepis ten bowiem nakłada na Radę obowiązek określenia kryteriów z uwzględnieniem zapewnienia jak najpełniejszej realizacji potrzeb dziecka i jego rodziny, zwłaszcza potrzeb rodziny, w której rodzice albo rodzic samotnie wychowujący kandydata muszą pogodzić obowiązki rodzinne z zawodowymi, oraz lokalnych potrzeb społecznych. Omawiane zatem kryterium przyjęte przez Radę nie wypełnia w sposób prawidłowy delegacji ustawowej, co stanowi o jego niezgodności z prawem.

Wypada również zauważyć, że niespełnienie któregoś z powyższych kryteriów ma znaczny wpływ na wynik całego postępowania rekrutacyjnego. Stąd w ocenie organu nadzoru stwierdzenie nieważności uchwały jedynie we wskazanych częściach, spowoduje istotną zmianę merytoryczną przedmiotowej uchwały. W omawianym przypadku – przy uwzględnieniu konstrukcji uchwały – nie jest zatem możliwe wyeliminowanie wyłącznie wskazanych wadliwych postanowień uchwały. Taka ingerencja nadzorcza byłaby równoznaczna z wypaczeniem woli Rady Gminy Przystajń.

Nadto należy wskazać, iż Rada Gminy Przystajń w załącznikach Nr 1-4 do przedmiotowej uchwały, określiła wzory oświadczeń rodziców/osób wykonujących władzę rodzicielską/pieczę zastępczą lub sprawującej opiekę. Zdaniem organu nadzoru wskazany w podstawie prawnej uchwały przepis ustawy nie uprawnia rady do narzucania wskazanym osobom wzoru takiego oświadczenia, jak również przepis ten nie daje możliwości nakładania przez organ stanowiący gminy na te osoby obowiązku składania wymienionych wyżej oświadczeń pod groźbą odpowiedzialności karnej. Obowiązek złożenia oświadczeń pod rygorem odpowiedzialności karnej wynikać może jedynie z przepisu ustawowego - takim przepisem jest w tym wypadku art. 150 ust. 6 (w związku z ust. 2 pkt 2) ustawy. Przepis ten określa również treść klauzuli zastępującej pouczenie organu o odpowiedzialności za składanie fałszywych oświadczeń. Działanie Rady w tym zakresie musi być zatem uznane za wykroczenie poza zakres delegacji ustawowej i stanowi istotne naruszenie prawa.

Biorąc powyższe pod uwagę, należy uznać, iż uchwała Nr XXV.230.2017 Rady Gminy Przystajń z dnia 20 marca 2017 r. w sprawie ustalenia kryteriów wraz z liczbą punktów w postępowaniu rekrutacyjnym do publicznych przedszkoli oraz oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Przystajń, została podjęta z istotnym naruszeniem prawa, co - zgodnie z treścią art. 91 ustawy o samorządzie gminnym - stanowi przesłankę do orzeczenia o jej nieważności w całości.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

z up. Wojewody Śląskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru Prawnego

Krzysztof Nowak